

Сиг. 0801-40-1

МИНИСТЕРСТВО ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА
БИРО ЗА РАЗВОЈ НА ОБРАЗОВАНИЕТО

ГИМНАЗИСКО ОБРАЗОВАНИЕ

Инв. Бр. 1110

НАСТАВНА ПРОГРАМА ПО
ГЕРМАНСКИ ЈАЗИК
ИЗБОРЕН ПРЕДМЕТ
ЗА IV ГОДИНА

Скопје, 2003 година

**Наставната програма ја одобри (донесе) Министерот за образование и наука
со решение бр. 07-8142/1 од 24.12.2003 година.**

1. ИДЕНТИФИКАЦИОНИ ПОДАТОЦИ

1.1. Назив на наставниот предмет: ГЕРМАНСКИ ЈАЗИК

1.2. Вид на средно образование: гимназиско

1.3. Година на изучување: чејзврїа

1.4. Број на часови: неделно: 3 часа

годишно: 99 часа

1.5. Статус на наставниот предмет: изборен

2. ЦЕЛИ НА НАСТАВНИОТ ПРЕДМЕТ

2.1. Општа цел

Целта на наставата по германски јазик како трет странски јазик е да го подигне општообразовното и културното ниво на ученикот, да ја прошири можноста за комуницирање во секојдневниот контекст и да ја развие личноста и креативноста на ученикот. Поаѓајќи од оваа цел, на крајот на трета година ученикот кој успешно го завршил овој предмет ќе биде оспособен:

- да го користи германскиот јазик во ситуации од секојдневниот живот;
- да ги развива позитивните карактеристики на личноста, неопходни за вклучување во општеството.

Овие општи цели на предметот придонесуваат за исполнување на општообразовните систем, оспособување и целите за личниот развој.

2.2. Посебни цели

Со развивањето на позитивните карактеристики на личноста, неопходни за вклучување во општеството и идната професија, ученикот ќе придонесе во исполнувањето на целите за личен развој.

Конкретниот придонес кон овие посебна цел е:

- ученикот да се здобие со одреден социо-лингвистички фонд на знаења којшто ќе му помогне да владее со различни комуникативни ситуации;
- да се запознае со културните карактеристики на Сојузна Република Германија и другите земји и народи од германското јазично подрачје што ќе го потпомогне создавањето на меѓукултурна размена и толеранција, како критичка примена на знаењата;
- да биде подготвен, низ комункацијата на германски јазик, за перманентно учење и личен развој низ интеракција со подрачјата надвор од Македонија;
- да се подготви за понатамошното образование во институциите на високото образование;
- преку применетата методологија во процесот на учење на германскиот јазик да развие општи, лични вештини како што се: решавањето на проблеми, способноста за соработка, одговорноста, прилагодливоста и креативноста;
- да се развие во личност со рамномерен развој на когнитивното, психо- моторното и афективното (емоционалното) однесување, што е важно за неговата улога како позитивен, критички член на демократско општество.

3. ПОТРЕБНИ ПРЕТХОДНИ ЗНАЕЊА

За успешно следење и совладување на содржините, односно за постигнување на зацртаните цели, ученикот треба да ги има стекнато вештините и знаењата предвидени во наставната програма за првата година, односно да може да разбере глобално материја на германски јазик со минимум непозната лексика и структура; да поседува мал фонд на зборови и граматички елементи, но да може да се исаже и да биде разбран; да може да пронајде одредена информација или одредени јазични елементи во даден текст да може да пренесе писмена информација со грешки што не пречат во разбирањето.

4. ОБРАЗОВЕН ПРОЦЕС

4.1. Области и содржини

Процесот на учење на германскиот јазик се дели на одредени компоненти за кои подолу е дадена листа на конкретните цели и на дидактичките забелешки. Овие компоненти се: Слушање, Зборување, Читање, Пишувачки модели, Граматика, Вокабулар и Култура. Поделбата е корисна во смисла на тоа кои компоненти ги сочинуваат крајните јазични вештини што ученикот треба да ги има усвоено по завршувањето на втората година.

Меѓутоа, во образовниот процес овие компоненти не се обработуваат одделно или по овој редослед во кој се појавуваат во оваа програма. Во фактичката ситуација во која се одвива учењето, наставникот ќе ги интегрира различните компоненти, со што јазикот ќе се учи на функционален начин.

4.2. Структуирање на содржините за учење

Компонента 1: СЛУШАЊЕ

Конкретни цели на компонентата **Слушање** се:

- ученикот да биде подготвен, низ комуникацијата на германскиот јазик, за перманентното учење и развој низ интеракција со подрачјата надвор од Македонија;
- да се подготви за понатамошното образование во институциите на високото образование;
- преку применетата методологија во процесот на учењето на германскиот јазик, да развие општи и лични вештини како што се: решавањето на проблеми, способноста за соработка, одговорноста, прилагодливоста и креативноста;
- да се развие во личност со рамномерен развој на когнитивното, психо-моторното и афективното (емоционалното) однесување, што е важно за неговата улога како позитивен, критички член на демократско општество.

Содржина Слушање	Конкретни цели	Примери	Дидактички насоки	Корелација меѓу содржините и меѓу предметите
Фонеми	Ученикот слухово да ги препознава и разликува буквите од германската азбука при диктирање.	Целиот фонетски систем со нагласка на оние фонеми што не биле доволно усвоени претходната година.	Активности од типот на вежби со слушање аудиоснимки или изворни говорници и диференцијација на гласови со подвлекување графеми, односно зборови во минимални парови; идентификување фонетски симболи соодветни на гласовите итн.	Со предзнаењата од германскиот и мајчиниот јазик
Зборови	Да го идентификува слухово примарниот акцент на првиот или последниот слог во повеќесложни зборови.	spaz'ierengehen St'adtzentrum 'Filmkamera tausendfünfunddr'eißig H'andelsschule	Вежби со слушање зборови од аудиоснимки или од наставникот и подвлекување слогови.	Со предзнаењата од германскиот и мајчиниот јазик
Реченици	Да може да состави реченица со правилен ред на употребените зборови;	Er wollte unbedingt, dass ich in seinen Laden einsteige. Übrigens, wenn Sie aktuelle Kunst brauchen, hier ist meine Karte.	Вежби со слушање реченици од аудиоснимки и идентификување на интонацијата со дијаграми или гестикулации;	Со предзнаењата од германскиот и мајчиниот јазик
	да може да идентификува конкретни информации во говорни ситуации;	Ich putze nie meine Schuhe und wasche nie mein Auto. Ich esse immer nur Hamburger und Pizza und trage nie eine Krawatte. Ich vergesse alle Geburtstage, spreche sehr laut und zerbreche dauernd meine Brille.	слушање куси текстови од аудиоснимка или презентирани од наставникот и вежби со поврзување/ подредување слики, точни/неточни искази,	

	да идентификува општи информации во говор во различен контекст;	<ul style="list-style-type: none"> - Kannst du bitte das Geschirr spülen? - Warum ich? Kannst du das nicht machen? Ich lese gerade. - Wie bitte? Ich habe gerade die Betten gemacht, das Wohnzimmer aufgeräumt und die Katze gefüttert. - Und ich bin schon im Supermarkt gewesen, habe den Balkon sauber gemacht und die Wäsche gewaschen. 	слушање реченици од аудиоснимки, од наставникот или од роден говорник, вежби со одговарање на прашања, пополнување и довршување реченици, повеќечлен избор, извршување инструкции итн.	Со предзнаењата од германскиот и мајчиниот јазик
	да диференцира прашања, пораки, инструкции, барања, поплаки и друго во различни говорни ситуации од општа тематика.	<ul style="list-style-type: none"> - Darf ich Sie zu einem Kaffee einladen? - Das ist nett von Ihnen. Aber ich bin sehr in Eile. - Oh, das ist aber wirklich schade! Ja aber ich muss noch so viel erledigen. 		

Компонента 2: ЗБОРУВАЊЕ

Конкретните цели на компонентата **Зборување** се:

- ученикот да го усоврши изговорот на фонемите на германскиот фонетски систем, акцентот, ритамот, интонацијата;
- да се оспособи усно да комуницира во секојдневни ситуации применувајќи ги комуникативните модели и јазичните елементи предвидени за оваа година;
- да ги развива способностите за соодветно усно реагирање на она што го гледа, слуша или чита.

Содржина Зборување	Конкретни цели	Примери	Дидактички насоки	Корелација меѓу содржините и меѓу предметите
Фонеми	Ученикот да ги изговара фонемите од германскиот фонетски систем;	Фонетски систем со акцент на фонемите што не биле добро совладани претходната година.	Активности од типот на вежби со слушање аудиоснимки или изворни говорници и повторување фонеми, зборови, минимални парови, римувалки итн.	Со предзнаењата од германскиот и мајчиниот јазик.
	да го разликува изговорот на одредени карактеристични фонеми кои влијаат на разбирањето.	[y:]- ü Tür [y:]- üh Frühling [y:]- y Analyse [ø] - ö Brötchen [ø] - oh Söhne [ø] - oe Goethe		
Зборови	Да изговара зборови со правilen акцент.	spaz'ierengehen St'adtzentrum 'Filmkamera' tausendfünfunddr'eißig H'andelsschule	Вежби со репродукција и продукција на зборови.	Со предзнаењата од германскиот и мајчиниот јазик
Реченици	Да репродуцира и продуцира едноставни искази запазувајќи ја нагорната и надолната интонација, ритам, сврзување, ритмичка група;	Wann fahren Sie? ↗ Womit fahren Sie? ↗ Können Sie meine Schwester auch mitnehmen? ↗ Haben Sie für heute nachmittag etwas vor? ↗	Вежби со репродукција и продукција на реченици, гласно читање дијалози, драматизација;	Со предзнаењата од германскиот и мајчиниот јазик и другите предмети.

	да комуницира применувајќи ги предвидените комуникативни модели и јазични елементи.	-Wie findest du das Konzert? - Spitze, sehr gut. - Welche Musik hörst du gern? - Rock -Musik, natürlich. - Was hast du nicht so gern? - Jazz.	вежби со репродукција на сложени реченици, прашања и одговори, варијаци на дадени дијалози и креирање нови; играње по улоги; интервјуа, нарација по слики, опишување.	
--	---	--	---	--

Компонента 3: ЧИТАЊЕ

Конкретните цели на компонентата **Читање** се:

- ученикот да ги развива способностите за препознавање на усно усвоени зборови во нивната графичка форма;
- да се оспособува да ги разликува јазичните елементи предвидени за оваа година во подолги и во сложени реченици;
- да ги развива способностите за идентификување конкретни информации во подолги текстови од општа тематика, составени од познати јазични елементи;
- да се оспособува да ја разбира главната идеја во подолги текстови од општа тематика, составени од познати јазични елементи;
- да се оспособува да ја разбира главната идеја во подолги текстови од општа тематика, составени од познати јазични елементи.

Содржини	Конкретни цели	Примери	Дидактички насоки	Корелација меѓу содржините и меѓу предметите
Букви	Ученикот да чита и толкува скратеници на групи зборови	EDV = Elektronische Datenverarbeitung u.U. = unter Umständen VZ = Vorzeitigkeit GZ = Gleichzeitigkeit NS = Nebensatz bzw. = beziehungsweise	Вежби со диктирање на скратеници на група зборови.	Со предзнаењата од германскиот јазик
Зборови	Да ја чита полната форма на скратените зборови;	mm - Milimetar kg - Kilo Nr.-Nummer	Вежби со читanje на полната форма на скратени зборови;	Со предзнаењата од германскиот јазик и мајчиниот јазик
	да идентификува сложени именки и да го објасни нивното значење;	der Parkplatz die Hochzeit das Wörterbuch die Theatervorstellung	вежби со повторување на фрази во сложените именки и обратно; превод од германски на македонски јазик и обратно.	
	правилно да чита зборови според акцентот на првиот и последниот слог;	spaz'ierengehen St'adtzentrum 'Filmkamera tausendfünfunddr'eißig H'andelsschule	Вежби со читане зборови според акцентот, превод од германски на македонски јазик и обратно;	Со предзнаењата од германскиот јазик и мајчиниот јазик
	правилно да ги чита и да го објасни занчењето на синонимите и антонимите.	die Adresse-die Anschrift fotografieren- Aufnahmen machen die Stewardese- die Flugbegleiterin	читање текстови и вежби со синоними и антоними, дополнување реченици итн.	Со предзнаењата од германскиот јазик и мајчиниот јазик

		kalt-warm jung-alt krank-gesund		
Реченици	Да дискриминара јазични елементи во сложени реченици;	видови зборови и реченици, делови од реченици	Вежби со читање реченици (тивко и гласно) и подвлекување зборови и делови од реченици, пополнување зборови во реченици, довршување реченици, трансформации на реченици;	Со предзнаењата од германскиот јазик и мајчиниот јазик
	да идентификува конкретни информации во текстови од општа тематика;	Ich putze nie meine Schuhe und wasche nie mein Auto. Ich esse immer nur Hamburger und Pizza und trage nie eine Krawatte. Ich vergesse alle Geburtstage, spreche sehr laut und zerbreche dauernd meine Brille.	вежби со читање на избрани текстови и пополнување реченици, точни/неточни реченици, трансфер на информации со графички прикази, идејни мапи итн.;	Со предзнаењата од германскиот јазик и мајчиниот јазик
	да идентификува општи информации во текстови со општа тематика	Die Frau am Nachbartisch isst einen Eisbecher mit viel Sahne. Sie trägt einen Hut und Ihre Handtasche auf den Tisch gestellt. Ich trinke den Kaffee vorsichtig in kleinen Schlucken, weil er sehr heiß ist.	Вежби со читање избрани текстови и одговарање на прашања, резимирање на прочитаната содржина.	

Компонента 4: ПИШУВАЊЕ

Конкретните цели на компонентата **Пишување** се:

- ученикот да ги негува способностите за разбирање на односот фонема/графема;
- да ги развива способностите за пишување куси насочени состави во кои ќе искажува лични и други информации и пораки применувајќи ги комуникативните модели и јазични елементи предвидени за оваа година;
- да ги развива способностите за пишување куси насочени состави во кои ќе опишува или раскажува применувајќи ги комуникативните модели и јазичните елементи предвидени за оваа година;
- да ја усовршува правилната примена на интерпункциските знаци.

Содржини	Конкретни цели	Примери	Дидактички насоки	Корелација меѓу содржините и меѓу предметите
Букви	Ученикот да ја применува графијата на фонемите со посебен акцент на покарактеристичните.	[a] <u>Kanada</u> , [i] <u>bjн</u> , <u>bjtte</u> [a:] <u>dа</u> , <u>Tag</u> , <u>ja</u> [i:] <u>wир</u> , <u>dир</u> , <u>мир</u> [v] <u>wo</u> , <u>Wort</u> , <u>zwei</u> [s] <u>essen</u> , <u>heißen</u> [z] <u>Reise</u> , <u>besuchen</u> [ts] <u>sitzen</u> , <u>Präposition</u> , <u>Ziel</u> [ʃ] <u>Schule</u> , <u>Sport</u> , <u>Stadt</u> [tʃ] <u>Deutsch</u>	Активности од типот на вежби со пополнување испуштени букви во зборови.	Со предзнаењата од германскиот јазик.
Зборови	Да пишува познати и нови зборови од општа тематика.	der Föhn der Vorhang die Glühbirne das Staatsexamen	Вежби со подредување букви во зборови, идентификување зборови во слеана низа, диктат, крстозборки итн.	

Реченици	Да пишува слушнати реченици поединечно и во текст со разбирање на значењето;	Um sechs Uhr klingelt der Wecker. Er steht nicht gern auf und bleibt noch einen Moment liegen. Dann steht er langsam auf.	Вежби со пишување реченици по диктат од аудиоснимки или од наставникот или роден говорник, пишување реченици со испуштени зборови, довршување реченици, поврзување делови од прости и сложени реченици, одговарање на прашања, коригирање грешки во пишани реченици;	
	да пишува реченици со правилен ред на зборови;	Er fährt am Samstag nach Ohrid. Am Samstag fährt er nach Ohrid. Nach Ohrid fährt er am Samstag.		
	да пополнува формулати и пишува куси и подолги насочени состави со лични информации и пораки, применувајќи соодветни комуникативни модели, јазични елементи и интерпункциски знаци;	Name Vorname Geburtsdatum Familienstand Staatsangehörigkeit Religion Wohnort	Вежби со пополнување формулари, пополнување и довршување реченици, комплетирање отворени дијалози, пишување пораки, формални и неформални писма итн.;	Со предзнаењата од германскиот и мајчиниот јазик;
	да пишува куси дескриптивни и нарративни состави на дадена општа тема применувајќи соодветни комуникативни модели, јазични елементи и интерпункциски знаци.	Viertel vor fünf . Mein Blick wandert zur Tür. Nichts . Immer noch nichts. Wenn sie nicht bald kommt , ist auch mein Traum zu Ende. Dann gehe ich. Dann sollen sie es ohne mich machen. Egal.	вежби со довршување текст, поврзување реченици со сврзници, подредување пасуси, пишување куси состави по дадени аудитивни и /или визуелни информации итн.	со предзнаењата од германскиот и мајчиниот јазик и другите предмети.

Компонента 5: КОМУНИКАТИВНИ МОДЕЛИ

Конкретни цели на компонентата **Комуникативни модели** се:

- ученикот да се оспособи да комуницира во секојдневни и еноставни ситуации применувајќи комуникативни модели во рамките на јазичните елементи предвидени за оваа година.

Содржини	Конкретни цели	Примери	Дидактички насоки	Корелација меѓу содржините и меѓу предметите
Барање/ давање информа- ција за време-час за временс- ка состојба за насока (правец) за цена	Ученикот да може да ги идентификува и применува комуникативните модели предвидени за оваа година.	<p>Wann kommt er? In zehn Minuten. Seit wann ist er da? Seit einer Woche.</p> <p>Gestern war bewölkt. Es hat am Nachmittag viel geregnet. Morgen wird es vielleicht besser sein.</p> <p>Gehen wir hin. Woher kommen Sie? Aus der USA.</p> <p>Was kostet das Buch? Es ist sehr preisgünstig. Gibt es dafür eine Ermäßigung?</p>	Активности од типот на вежби со соодветни комуникативни модели за дадена ситуација на релација ученик - ученик, ученик - возрасен, возрасен - возрасен, со драматизација на дијалози, супституција, варијации на веќе обработени дијалози, отворени дијалози, играње по улоги симулации итн. со или без користење аудиовизуелни средства.	Со предзнаењата од германскиот и мајчиниот јазик и другите предмети.

Барање/ давање мислење за некого и нешто		Sie ist blond, mit blauen Augen, 1 Meter und 68 cm. groß, und hat eine gute Figur. Sie ist sehr intelligent, fleißig und hilfsbereit.		
Изразување совет	Да дава совет	Ziehe dich warm an, sonst erkältest du dich!		
Изразување желба	Да изразува желба	Wenn ich Geld hätte, würde ich mir ein neues Auto kaufen.		
Изразување жалење	Да искаже жалење по одредена работа	Entschuldigen Sie bitte, aber ich kann Ihnen nicht helfen. Es tut mir leid, dass Sie sich verspätet haben,		
Изразување сигурност	Да искаже сигурност во однос на одредена работка	Ich bin sicher, dass er auch zu uns kommt.		
Веројатност	Да искажува веројатност	Wahrscheinlich wird es möglich sein eine Reise durch Makedonien zu machen.		
Можност/ неможност	Да изрази можност и неможност по одредена работа	Es ist nicht möglich immer alles zu wissen. Er könnte auch dabei sein. Er konnte dir nicht helfen.		

Компонента 6: ГРАМАТИКА

Конкретни цели на компонентата **Граматика** се:

- ученикот да ги разбира јазичните елементи на германскиот јазик предвидени за оваа година и правилно да ги применува во најразлични комуникативни ситуации.

Содржини	Конкретни цели	Примери	Дидактички насоки	Корелација меѓу содржините и меѓу предметите
Заменки - лични заменки (номинатив, датив, акузатив) - присвојни заменки - безлично es	Да ги идентификува и употребува личните заменки; да ги разликува и применува присвојните заменки; да определи во кои ситуации се применува безличното es и какво значење има.	Ihn habe ich lange nicht gesehen. Wie gefällt Ihnen unsere Stadt.. Die Kinder schreiben ihre Hausaufgaben nicht so gern. Seine Mutter ist Verkäuferin. In unserer Schule gibt es ein Wettbewerb. Es regnet/schneit/donnert/blitzt Es stimmt /nicht Es passt/nicht Heute geht es nicht. Es macht uns große Freude	Активности од типот на вежби со повеќечлен избор, поврзување зборови или делови од реченици, подредување зборови во реченици, супституции во реченици, пополнување и дополнување реченици, комбинирање и трансформации на зборови и реченици.	Со предзнаењата од германскиот и мајчиниот јазик.

Придавки - атрибутивна - предикативна употреба деклинација на степенувани придавки	Да ги идентификува, образува и користи придаките, да идентификува и применува степенувани придаки.	Der bunte Sessel gefällt mir Ana ist die beste Schülerin in der Klasse. Das Wetter ist schön . Er ist das älteste Kind in der Familie. Mit dem schnellsten Zug sind wir nach Berlin gefahren.		
Глаголи и времиња минато време-претеритум (слаби, јаки и модални глаголи) минато време- плусквам- перфект	Да ги разликува редните во однос на простите броеви, да формира и применува редни броеви. да идентификува, и применува претеритум кај слабите, јаките и модалните глаголи; да идентификува, и применува плусквамперфект;	Heute ist der 26.02.2002 (der sechsundzwanzigste zweite) Sie hat Geburtstag am siebten Oktober. Berlin, den 05.12.2001 . Er lernte immer fleißig. Sie wollte nicht mitmachen. Wir gingen durch die Stadt spazieren. Er dachte, dass wir heute nicht in die Schule gehen müssen. Er war gestern nicht in der Schule gewesen. Ihr hattet gestern Deutsch gehabt.		

конјуктив претеритум од помошни-те глаголи haben, sein и werden	да го препознава, фор-мира и применува конјуктив претеритум од помошните глаголи	Ich hätte gern noch einen Kaffee.. Es wäre besser, wenn du mitkommst. Würden Sie mir bitte sagen, wann der Zug ankommt?		
различни форми на негација	да ги разликува и употребува различните форми на негацијата;	Er konnte kaum glauben, dass sie das geschafft hat.. Er isst nichts. Er kommt niemals.		
- различни форми на прашања	да продуцира различни форми на прашања.	Was für einen Mantel hat er gekauft? Welche Bluse passt ihr am besten ? Wie lange bleibst du hier?		
Предлози и прилози (модални и каузални)	Да ги препознава, разликува и употребува предлозите и прилозите;	In, an,auf, hinter, oben, neben, über, unter, zwischen, vor- Dativ+ Akkusativ Während +Genetiv aus, bei,mit,nach,seit, von,zu + Dativ durch, für, ohne, gegen, um + Akkusativ auch, kaum, vielleicht, etwas, genug, sehr, nur, so, wenig, ganz deshalb,trotzdem, sonst, jedenfalls, warum		

Реченици: споредни (кондиционални, консекутивни, финални)	Да идентификува и разликува споредни (кондиционални, консекутивни, финални) реченици	Falls der Zug pünktlich ankommt, erreichen wir den Anschlußzug. Es regnete stark, so dass die Wanderung recht anstrengend wurde. Er beeilt sich, damit er den Zug noch erreicht.		
---	--	---	--	--

Компонента 7: ВОКАБУЛАР

Конкретни цели на компонентата **Вокабулар** се:

- ученикот да го збогатува својот вакабулар со нови значења на веќе усвоени зборови и нови зборови и изрази за активна примена во комуникацијата;
- да ги негува способностите за служење со двојазичен речник.

Теми	Конкретни цели	Примери	Дидактички насоки	Корелација меѓу содржините и меѓу предмети
Патување	- Ученикот да го проширува својот вакабулар со нови значења на веќе усвоените зборови и нови зборови и изрази за активна примена во комуникацијата;	Превозни средства, патишта, сообраќај, комуницирање на железничка станица и аеродром.	Активности со слушање и гледање избрани аудио, односно видеоснимки, читање текстови и супституција, подвлеќување, трансформација, илустрирање зборови, пополнување зборови во реченици, поврзување слики и	Со предзнаењата од германскиот јазик и другите предмети.
Историски настани		Поважни настани на 20-тиот век.		
Современи комуникации		Телефонирање, компјутери, печат писма (формални, неформални)		

Семејство	- да ги негува способностите за служење со двојазичен речник.	Членови на семејството, занимања, активности во слободно време.	зборови, одговарање на прашања, играње по улоги, игри и загатки; проучување книги, написи, брошури, прирачници итн.	
Лица		Физички изглед, карактерини особини, чувства, расположение, желби, интереси, занимања, кариери, познати личности.		
Уметност		- Музика, музички инструменти, правци во музиката. - Сликарство, литература-поезија и проза. - Биографии.		
Спорт и активности во слободно време		- Екстремни спортови. - Тимски спортови. - Хоби, колекционерство.		

Компонента 8: КУЛТУРА

Конкретни цели на компонентата **Култура** се:

- ученикот да се здобие со знаење и разбирање за некои социокултурни карактеристики на Германија преку содржините од вокабуларот и комуникативните модели предвидени за оваа година, заради градење позитивен став кон придонесот на сопствената и на другите култури за подобро меѓусебно разбирање и соработка.

Теми	Конкретни цели	Примери	Дидактички насоки	Корелација меѓу содржини и меѓу предмети
Историско наследство	Ученикот да се здобие со знаења и разбирање за некои социокултурни карактеристики на Германија и другите земји и народи од германското јазично подрачје преку содржините од вокабуларот и комуникативните модели, заради градење позитивен став кон придонесот на сопствената и на другите култури за подобро меѓусебно разбирање и соработка.	Историски настани, легенди, историски споменици	Активности со слушање и гледање избрани аудио, односно видеоснимки, читање текстови и поврзување на слики со зборови, одговарање на прашања; микропроекти, играње по улоги, игри и загатки итн.	Со предзнаењата од германскиот и од првиот странски јазик и другите предмети.
Економски и еколошки прашања		- вработеност - невработеност - човекот и животната средина.		
Живототот на лукото, начин на живеење, обичаи, навики, однесување		- Однесување во општеството - навики при јадење - подготвување храна во својата земја и други земји - односи во семјството - празници - прослави - забави - животот во училиштето некогаш и сега - училишни правила - факултет		
Патување		- Транспорт - јавен сообраќај - натписи - знаменитости - барање и давање информации - сместување во хотел		

Медиуми	<ul style="list-style-type: none"> - Весници - списанија - ТВ и радио програми - Интернет и вебсајтови 		
Телефонирање	<ul style="list-style-type: none"> - Модели на формално и неформално комууницирање по телефон 		
Комуницирање	<ul style="list-style-type: none"> - Модели на формално и неформално комуницирање - форми на неформални писма - електронска пошта - испраќање на пораки по факс - натписи - упатства преку илustrации 		

4.2. Наставни методи и активности на учење

Основни наставни методи

Основни методи што можат да се користат во наставата по германски јазик, се методите што се заеднички за повеќето предмети, а тоа се: демонстрации, дискусији, решавање проблеми, самостојна работа на ученикот на проекти, учење преку сопствено откривање и други методи што ќе придонесат за развојот на учењето. Сите тие треба да се применуваат во рамките на комуникативниот период, кој претставува темел на современата настава по странски јазик, што не значи дека во процесот на учење не можат да најдат место и други методи: природната (која е дизајнирана да развива основни комуникативни вештини), структуралната (според која граматичките структури се учат според одреден редослед) или аудиолингвалната (со која јазикот се учи преку формирање навики), сугестопедија (со која се подобрува учењето на јазикот, обезбедувајќи најповољни услови за работа која ги релаксира учениците на часот, на пр., распоредот на клупите, тивка музика итн.).

Активностите на ученикот

Зависно од применетите методи во процесот на учењето, активностите на ученикот се сведуваат на: слушање, прибележување, повторување, вежбање, читање, пишување, откривање односи и законитости, самостојно учење, проверување, применување работа во двојки и групи (симулации, игри по улоги, комуникативни игри), изработување домашни задачи, поставување и одговарање на прашања, дискутирање, опишување, раскажување, преведување, сé со цел да се поттикнува креативноста на ученикот.

Активностите на наставникот

Активностите на наставникот се состојат, главно, од: објаснување, пишување на табла, давање на упатства, дискутирање, демонстрирање, поставување и одговарање на прашања, читање, зборување, оценување задачи, организирање работа во двојки и групи, правење забелешки, мотивирање, иновирање итн.

4.3. Организација и реализација на наставата

Наставата по предметот ќе се организира и реализира преку образовната настава на класични и специјализирани училиници. Образовните активности се организирани во неделен распоред на часови.

4.4. Наставни средства и помагала

За поефикасно постигнување на целите се пријемнуваат разни наставни средства, помагала и материјали.

4.4.1. За содржините на предметот германски јазик се сугерираат следниве наставни средства и помагала: графоскоп, касетофон, ТВ/видео, а по можност и мултимедиски пристап.

4.4.2. Книги и друг материјал за учениците

За овој курс по германски јазик за учениците се препорачуваат книги и материјали:

1. Учебник по германски јазик за четврта година почетен курс.
2. Комплет двојазични речници за паралелката (македонско- германски и германско-македонски).
3. Примероци на речник со синоними.
4. Примероци на речник со слики.

Комплети за паралелката од избрани учебнички системи кои вклучуваат граматички вежби или слични системи од други издавачки куќи.

Збирка од автентичен материјал на германски јазик:

општи материјал: - весници;

- странски списанија на германски јазик;
- списанија за млади;
- брошури.

Доколку постои опрема на располагање тогаш, исто така, и аудиовизуелен материјал на општи теми и теми од струката.

4.4.3. Книги и материјали за наставникот

За наставникот се препорачуваат следниве книги и материјали:

1. Примероци од горенаведените книги/материјали за лична употреба.
2. Претплата преку училиштето на релевантни интернационални списанија/весници.
3. Примероци од каталоги на материјали за учење на германски јазик и/или слични каталоги од други издавачки куќи).
4. Пристап на Интернет во заедничка работна просторија на наставниците.
5. Пристап до фотокопир и друг вид апарати за печатење.

5. ОЦЕНУВАЊЕ НА ПОСТИГАЊАТА НА УЧЕНИЦИТЕ

Увидот во напредокот на знаењата и способностите на учениците да биде планиран, систематски и перманентен и да се остварува во соработка со сите ученици во воспитно-образовниот процес. Проверката на знаењата и способностите на учениците да се реализира преку вообичаените инструменти за таа цел: активности за усна проверка (дијалози по дадена ситуација, драматизација итн.) тестови и писмени работи за писмена проверка.

6. КАДРОВСКИ И МАТЕРИЈАЛНИ ПРЕДУСЛОВИ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈА НА НАСТАВНАТА ПРОГРАМА

6.1. Основни карактеристики на наставниците

Наставникот по германски јазик треба да поседува лични, професионални и педагошки квалитети: да е физички и психички здрав, да го познава мајчиниот јазик, да нема говорна маана, да е комуникативен и отворен за соработка, да има позитивен став, ентузијазам и имагинативност, да е соодветно професионално образован, со или без работно искуство, да ја сака педагошката работа и да напредува во неа да е добар организатор, да е креативен и способен за иновации во образовната технологија, мотивирање на учениците и сл.

6.2. Стандард за наставен кадар

Завршени студии по германски јазик и литература (наставна насока), VII/1 степен.

Завршени студии по германски јазик и литература (преведувачка насока со доквалификација за наставната), VII/1 степен.

6.3. Стандард за простор

За средните стручни училишта општо, за наставата по германски јазик се препорачува специјализирана училиница-кабинет со следнива инфраструктура;

- вообичаен инвентар: клупи, столчиња, табла;
- графоскоп;
- место за безбедно чување на комплетите за паралелката и препорачаните материјали (полици или количка);
- касетофон и видео/ТВ;
- пристап на Интернет.

7. ДАТУМ НА ИЗРАБОТКА И НОСИТЕЛИ НА ИЗРАБОТКАТА НА НАСТАВНАТА ПРОГРАМА

7.1. Датум на изработка: ноември 2003 година.

7.2. Состав на работната група:

- Злата Марковска, Биро за развој на образованието -Скопје; раководител
- Марина Нишлиска, лектор Филолошки факултет, Катедра за германски јазик - Скопје
- Спаска Слабева, професор по германски јазик, ОУ "Ј.Х.Песталоци" Скопје
- Мелахат Шабани, професор по германски јазик, гимназија „Зеф Љуш Марку", Скопје

8. ПОЧЕТОК НА ПРИМЕНАТА НА НАСТАВНАТА ПРОГРАМА

Датум на започнување: 01.09.2004 година

9. ОДОБРУВАЊЕ НА НАСТАВНАТА ПРОГРАМА

Наставната програма по германски јазик ја одобри (донасе): _____

со решение бр. _____ од _____ година.